

NÁRODNÍ PRACOVNÍ SKUPINA PRO
STRUKTUROVANÝ DIALOG S MLÁDEŽÍ

ZPRÁVA Z KONZULTACÍ DIALOGU EU S MLÁDEŽÍ

GYKLUS

CO VE ZPRÁVĚ NAJDETE

1 Kontext

2 O zprávě

3 Rámcové otázky

- 3.1** Jak zajistit, aby se všichni mladí lidé cítili součástí Evropy a EU?
- 3.2** Jak zajistit, aby lidé v EU sdíleli společné evropské hodnoty?
- 3.3** Jak budovat důvěru mladých v demokracii v EU?
- 3.4** Jak zajistit, aby byly nové politiky a rozhodnutí EU přátelské k mladým?
- 3.5** Jak lépe využít Erasmus+ a ESS k podpoře aktivního občanství?
- 3.6** Jaké změny by měly být provedeny v Evropských cílech pro mládež?

4 Klíčová doporučení

- 4.1** Evropská úroveň
- 4.2** Národní úroveň

1 KONTEXT

Strukturovaný dialog je dialog s mladými lidmi a organizacemi dětí a mládeže, který zahrnuje **tvůrce politik** a **osoby s rozhodovací pravomocí**, jakož i **odborníky, výzkumné pracovníky** a případně jiné příslušné **aktéry občanské společnosti**. Slouží jako **stálé fórum** pro společnou reflexi a konzultace o prioritách v oblasti mládeže, jejím uplatňování a hodnocení.

Strukturovaný dialog má být apolitický a z pohledu politických ideologií vyvážený. I když se do dialogu zapojují politici, účelem je, aby reflektovali zájmy a potřeby mladých lidí, nikoliv aby mladé ideologicky ovlivňovali. Strukturovaný dialog je však i prostředek politického a občanského vzdělávání mladých lidí ať již z pohledu neformálního či informálního učení. Mladí tak mají mít možnost poznávat reálné politické procesy a zapojovat se do nich. Z tohoto pohledu se jedná o nástroj kvalitní participace mládeže na veřejném a politickém dění.

JAK TO FUNGUJE?

Každých 18 měsíců má Strukturovaný dialog nová témata. Na dané téma pořádáme debaty, přednášky s diskusemi, workshopy, dotazníková šetření, soutěže a různé jiné akce ve školách, v klubech a organizacích, v knihovnách a kavárnách i ve veřejném prostoru. Dobrovolníci pořádají akce v regionech. Dohromady pak vznikají zprávy s doporučeními pro politiky na radnicích i v parlamentu. **Téma 11. cyklu vychází z cíle mládeže 1: Propojování EU s mládeží.**

2 O ZPRÁVĚ

1176

Zpráva vznikla díky názorům 1176 mladých lidí, kteří se buď zapojili do kvalitativního výzkumu, nebo odpovídali v diskusích a dalších aktivitách.

Jaký je cíl?

- Zajistit, aby mladí lidé a jejich organizace měli možnost mluvit do rozhodování na všech úrovních prostřednictvím konzultací a spolupráce s tvůrci politik.
- Zapojit více mladých do vytváření a realizace politik tak, aby EU skutečně odrážela jejich potřeby a přání.
- V rámci 11. cyklu se zaměřit na Evropský mládežnický **cíl č. 1: Propojit EU s mládeží.**

PROPOJIT EU S MLÁDEŽÍ

- Je důležité, aby mladí lidé důvěřovali EU a rozuměli tomu, jak funguje. Dnes to tak ale není vždy – což vede k rostoucímu skepticismu.
- Mladí lidé by se měli cítit součástí EU a vytvářet most důvěry, který zvýší jejich zapojení i účast.

11. cyklus se zaměřuje na:

- Zajištění, aby mladí měli skutečnou možnost zasahovat do všech fází rozhodování v EU – ať už vylepšením současných cest, nebo vytvořením nových.
- Zvýšení transparentnosti a viditelnosti EU, aby se předešlo demokratickým mezerám.
- Hledání způsobů, jak mohou být politiky EU přístupnější a účinnější pro mladé lidi.
- Zhodnocení toho, jak fungují stávající mládežnické programy EU, a nalezení cest, jak je zlepšit, aby ještě lépe podporovaly rozvoj mladých.

Podoba zprávy:

- Zpráva je rozdělena do kapitol podle rámcových otázek, k nimž byly sbírány podněty a názory mladých lidí.
- Každá část obsahuje shrnutí zjištění, přičemž závěrečná kapitola přináší doporučení vycházející z těchto podnětů.

3 RÁMCOVÉ OTÁZKY

3.1 JAK ZAJISTIT, ABY SE VŠICHNI MLADÍ LIDÉ CÍTILI SOUČÁSTÍ EVROPY A EU?

KLÍČOVÁ ZJIŠTĚNÍ:

- Pocit evropské identity mladí lidé nejčastěji spojují s osobními zážitky, mobilitou a kulturní výměnou a vším, co členství v EU přináší, nikoli s institucemi.
- Vzdělávání o EU by mělo být součástí školního vzdělávání napříč různými předměty už na základní škole, a to aktivní formou (workshopy, diskuse s odborníky).
- Programy jako Erasmus+, DiscoverEU nebo Evropský sbor solidarity posilují evropské vědomí, ale měly by být lépe propagovány a být inkluzivnější.
- Důraz na sdílenou evropskou historii a kulturu, symboly (např. Lennonova zed' jako symbol evropských hodnot míru a svobody).
- Potřebné jsou participativní mechanismy (online i offline), kde mladí mohou vyjadřovat názory a hlavně vidět jejich dopad.

CITACE:

"Young people do not build their European identity based on abstract institutions but through personal experiences, shared values, and everyday encounters with European culture."

"Teachers need training to be motivated to include EU-related topics across various subjects – geography (the Schengen area), history (European integration), civic education (EU values and institutions)."

"Finally, young people called for more participatory mechanisms (online and offline) where they can express their views, co-create initiatives, and interact with EU representatives."

3.2 JAK ZAJISTIT, ABY LIDÉ V EU SDÍLELI SPOLEČNÉ EVROPSKÉ HODNOTY?

KLÍČOVÁ ZJIŠTĚNÍ:

- Mladí lidé respektují hodnoty EU, jako jsou demokracie, spolupráce, rovnost a svoboda, ale mají problém vidět vliv EU na jejich propojení s každodenním životem.
- Vnímají výuku o ve školách EU jako neatraktivní a teoretickou. Ocenili by zážitkové učení – simulace parlamentu, debaty, projektovou výuku. Sdílené hodnoty je třeba žít, nejen se o nich učit – důraz na zkušenost.
- EU komunikace je vnímaná jako formální, odtahitá, komunikace s nezapojenými mladými lidmi by měla být přizpůsobená (formáty jako krátká videa, podcasty, influenceři a přizpůsobení věku a vzdělání).
- Hodnoty je třeba představit přes konkrétní příklady z každodenního života – kvalita ovzduší, potraviny, práva pracujících, svoboda pohybu.

CITACE:

"Values cannot be imposed — they must be experienced and co-created."

"Instead of abstract campaigns, communication should show real-life stories of how EU values are lived."

3.3 JAK BUDOVAT DŮVĚRU MLADÝCH V DEMOKRACII V EU?

KLÍČOVÁ ZJIŠTĚNÍ:

- Mladí nevěří, že mají vliv – nevidí, jak jejich participace něco mění.
- EU instituce jsou pro ně nepřehledné, složité a odtažité.
- Užitečné jsou simulace rozhodovacích procesů – role-playing, modelová zasedání.
- 70 % mladých se v jednom výzkumu cítilo bezmocně, protože neznali způsoby zapojení.
- Chybí digitální nástroje a zpětná vazba – mladí chtějí vidět, jak jejich názory ovlivnily rozhodnutí.
- Pozitivní hodnoty (jednota, spolupráce) jsou sdílené, ale komunikace je často nudná a nezajímavá.

CITACE:

"Feeling heard is essential to trust."

"Trust grows when abstract structures are made tangible."

3.4 JAK ZAJISTIT, ABY BYLY NOVÉ POLITIKY A ROZHODNUTÍ EU PŘÁTELSKÉ K MLADÝM?

KLÍČOVÁ ZJIŠTĚNÍ:

- Mladí chtějí být spoluvůrci politik, nejen konzultovaní. Zásadní je zpětná vazba: co se na základě participace změnilo?
- Mladí lidé navrhuji jednodušší jazyk, využití humoru, krátká videa europoslanců, formáty ze sociálních sítí.

Aby byly nové zákony a rozhodnutí EU skutečně přívětivé pro mladé, musí EU věnovat pozornost pěti klíčovým oblastem:

- srozumitelnosti informací,
- včasnému zapojení mladých,
- vzdělávání o rozhodovacích procesech,
- zpětné vazbě
- a viditelné relevanci těchto rozhodnutí.

CITACE:

"Youth consultations are valuable only if there is clear follow-up: What changed as a result?"

3.5 JAK LÉPE VYUŽÍT ERASMUS+ A ESS K PODPOŘE AKTIVNÍHO OBČANSTVÍ?

KLÍČOVÁ ZJIŠTĚNÍ:

- Erasmus+ a Evropský sbor solidarity (ESS) jsou dobře vnímané, ale jejich občanský a participativní rozměr není vždy zřejmý.
- Potřebné je strukturované reflexivní učení (před, během a po mobilitě).
- Neformální dovednosti (vedení, týmová práce, občanská angažovanost apod.) by měly být uznány a oceňovány.
- Programy by měly propojovat mezinárodní a místní aktivity pro zdůraznění přesahu projektu – např. dobrovolnictví, mentoring vrstevníků a občanské miniprojekty po návratu.
- Alumni sítě, platformy pro pokračující zapojení – prostor pro další aktivitu, sdílení a dialog s institucemi.

CITACE:

“Transformative in terms of personal development, but not always linked to civic competencies.”

“Frame these programmes as tools for nurturing democratic values, community involvement, and European solidarity.”

3.6 JAKÉ ZMĚNY BY MĚLY BÝT PROVEDENY V EVROPSKÝCH CÍLECH PRO MLÁDEŽ?

KLÍČOVÁ ZJIŠTĚNÍ:

- Informace (Cíl mládeže 1 a 4) jsou klíčové – mladí vnímají potřebu reagovat na dezinformace a zlepšit dostupnost informací. Cíl mládeže 4 ještě nebyl žádným předsednickým triem blíže zpracován.
- Participace (Cíl 9) zůstává zásadní – mladí stále postrádají reálné příležitosti k zapojení i zpětnou vazbu po participaci, ačkoliv tomuto cíli se věnovali již několik předsednictví.
- Zdraví žen se objevilo jako opomíjené téma, které by mělo být zahrnuto do Cílů 2 a 5.

CITACE:

“Young people continue to report a lack of opportunities to participate meaningfully – and, importantly, a lack of feedback following their involvement.”

4 KLÍČOVÁ DOPORUČENÍ

4.1 EVROPSKÁ ÚROVEŇ

DOPORUČENÍ:

Posílit vzdělávání o EU a na hodnotách založené vzdělávání prostřednictvím interaktivních a mezioborových metod.

- Podporovat zážitkové učení, například simulace modelu Evropského parlamentu, fiktivní zasedání Rady EU nebo projektově orientované učení o místních iniciativách financovaných z fondů EU.
- Vytvořit celoevropské vzdělávací materiály, včetně krátkých animovaných vysvětlujících videí, her do výuky a interaktivních případových studií, které ilustrují hodnoty EU na základě příkladů ze skutečného života.

DOPORUČENÍ:

Používat kreativní a srozumitelnou komunikaci k propagaci hodnot EU a vytvářet participační formáty, které mladým lidem umožní vyjádřit, co pro ně Evropa znamená.

- Investovat do kampaní, které ukazují konkrétní tváře a hlasy a nespolehnají se pouze na institucionální branding: například student bojující za klimatickou spravedlnost, zdravotní sestra pracující přes hranice, nebo uprchlík, který našel bezpečí v EU; spolupracovat s mladými influencery, umělci a tvůrci obsahu na šíření hodnot EU prostřednictvím vyprávění příběhů, memů, krátkých videí a přístupného humoru; a/nebo zapojit mladé lidi do spoluvytváření komunikačních kampaní EU pro mládež a konzultací prostřednictvím občanských panelů, mládežnických rad nebo online platform.

DOPORUČENÍ:

Vytvořit nástroj „Youth Impact Tracker“ – digitální nástroj, který ukáže, jak doporučení mládeže, například z EUYD, ovlivňují skutečné zákony a politiky.

4.2 NÁRODNÍ ÚROVEŇ

DOPORUČENÍ:

Začlenit evropskou identitu a hodnoty do formálního i neformálního vzdělávání.

Zahrnout témata jako evropská historie, občanství, demokracie, rozmanitost a lidská práva systematictěji do školních osnov napříč členskými státy prostřednictvím:

- školení učitelů a pracovníků s mládeží, aby dokázali vést kritické diskuse o EU a její roli v životech mladých lidí pomocí poutavých a věku přiměřených metod,
- vývoje vzdělávacích sad a her, které umožní mladým lidem objevovat evropské hodnoty prostřednictvím vrstevnického učení, debat nebo simulací rozhodování v EU.

DOPORUČENÍ:

Zviditelnit propojení mezi hodnotami EU a každodenním životem na místní úrovni a posílit sdílenou evropskou identitu prostřednictvím osobních zkušeností

- Podporovat místní vyprávění příběhů, kde občané a mladí lidé sdílejí své vlastní zkušenosti s politikami EU (např. práce v zahraničí, volební práva, vzdělávací příležitosti) prostřednictvím blogů, podcastů nebo místních médií.
- Realizovat iniciativy, které činí Evropu hmatatelnou v každodenním životě – například mládežnické výměny, mezikulturní tábory nebo partnerské projekty měst, které podporují přeshraniční propojení.
- Vytvořit městskou mládežnickou radu s poradním hlasem v místním rozhodování, aby si mladí lidé skrze tuto zkušenost osvojili mechanismy participace.
- Umožnit zapojení do konkrétního rozhodování – například rozdělení části rozpočtu prostřednictvím hlasování mladých lidí (např. 50 000 Kč ročně na „projekt od mladých pro město“).

DOPORUČENÍ:

Zvýšit viditelnost iniciativ a projektů financovaných z EU prostřednictvím kreativních nástrojů, jako jsou QR kódy, mobilní výstavy nebo pop-up akce ve venkovských oblastech – aby byla EU vnímána jako bližší, přístupná a lokálně ukotvená

Národní pracovní skupina

STRUKTUROVANÝ
DIALOG S MLÁDEŽÍ

koordinátor:

Česká rada dětí a mládeže

partner:

DEMDIS

stálí členové:

Odbor mládeže MŠMT

Dům zahraniční spolupráce (DZS)

Sdružení pracovníků domů dětí a mládeže v ČR (SP DDM)

Česká asociace streetwork

Národní síť Místních akčních skupin (NS MAS)

Republikové fórum parlamentů dětí a mládeže

KONTAKTUJTE NÁS:

- ✉ Zuzana Wildová
koordinátorka NPS
zuzana.wildova@crdm.cz
- ✉ Tereza Millková
tereza.millkova@crdm.cz
- ✉ Kateřina Tisová
katerina.tisova@crdm.cz
- ✉ Radovan Blahut
radovan.blahut@crdm.cz

Mladí delegáti 11. cyklu Dialogu EU s mládeží:

Linda Janoutová, Petra Kučerová, Tobiáš Bruno Galia

www.strukturovanydialog.cz, FB, IG